

شناختی از پوشاک قوم لر (1)

استان کهگیلویه و بویراحمد

" بخش نخست (پوشاک مردان) "

پوشاک زنان و مردان این سامان ، امروزه تغییرات فراوان و کلی کرده و از سنت دیرینه خود که تا دهه های اخیر حکمفرما بوده ، فاصله گرفته است. در این مختصر نوشتار به فرم لباس مردمان کهگیلویه و بویراحمد در قالب سنتی و دیرین آن میپردازیم.

پوشاک مردان :

در گذشته پوشاک مردان کرانه گمنام عبارت بوده از: **جبه** ، **دلگ** (dalg) ، **شال** ، **پیراهن بدون آهار** و **یقه** با **آستین گشاد** ، **زیرشلوار** ، **گیوه** و **کلاه**. که به توصیف هر یک خواهیم پرداخت .

* **جبه** که در گویش محلی **جقه** (jeqa) است و از جنس پشم گوسفند و بسیار نازک و کرم رنگ و تا زانو می - آمده و بوسیله نخ ابریشمی به نام **زناره** (zonara) که با زنار فرق دارد بصورت ضریب ، مانند شکل خفتان در شاهنامه فردوسی به دور سینه بجای دگمه پیچیده می شده است. جبه دارای آستین گشاد و کوتاه بوده و اغلب در جنگها مورد استفاده مردان قرار می گرفته. همانگونه که بیان شد زناره zonara بندهایی است که برای بستن " جقه " بکار میرفته است ، بدین صورت که از سر شانه بزیر بغل میرفته و جقه را محکم نگاه می - داشته است.

* **دلگ** مردانه نیز به شکل جقه و شبیه به (ریدوشامبر) کوتاه از جنس پارچه اطلسی و دارای آستر بوده و رنگ سفید گلدار آن مرسوم بوده است. دلگ بلند و فاقد دگمه بوده ، یقه ندارد و جلوی آن سرتاسر باز است. چیزی شبیه به ردا . در ناحیه کمر روی دلگ ، **شال** بسته می شد.

* **شال** ، پارچه ای سفید رنگ یا کرم رنگ بوده است که تا 10 متر درازا داشته و آنرا بر روی دلگ بدور کمر می - بسته اند. طریقه بستن آن بدور کمر به این شکل بوده که ابتدا از قسمت پهن پیچیدن آن آغاز می شده و بعد انتهای قسمت باریک را در زیر یک لایه آن فرو می کردند. در زیر دلگ پیراهنی بدون یقه و آهار ، با آستین گشاد که با تار نخی بسته می شد وجود داشت. رنگ شال معمولا سفید و یا تریاکی رنگ بوده و در مراسم عروسی و میهمانی از آن به همراه دلگ و برای محکم نگاه داشتن دلگ استفاده می شده است.

* **پایین تنه** مردان را **زیر شلوار** می پوشانند که در قسمت پایین تنگ تر بوده است. و عکس آن در نزد بختیارپها مرسوم است. این تن پوش شبیه به پیرامای کردها بوده و اختلاف آن با شلوار کردها فقدان جیب در نوع لری آن است.

* **کفش** شامل **گیوه** یا **ملکی** (melki) که رویه اش از پنبه تاب داده و تخت آن چرمین یا پلاستیکی است. در این نوع پا پوش بالاتر از پاشنه ، چرمی بلند دوخته می شود که برای راحت پوشیدن آن بکار می رود و خود نوعی

پاشنه کش محسوب می شود. روی نوک تیز جلوی آن تکه چرمی که درازایش تا 3 سانتیمتر می رسد ، برای زینت بخشیدن گذاشته می شد. رنگ گیوه نیز سفید است.

* **کلاه مردان** این دیار به شکل کاسه و سفت و محکم و از جنس پشم گوسفند بوده است. رنگ خاکستری و

نیز مشکی آن مورد استفاده قرار می گیرد. علاوه بر آن کلاه دیگری نیز وجود داشته به نام **شب کلاه** و از

جنس پشم به رنگ خاکستری یا کرم که البته بسیار نرم است.

* کسانی که به کار شبانی (چوپانی) اشتغال داشته اند در زمستان تن پوشی نمدی می پوشیده اند که آنرا

کردک (kordak) می گویند. این تن پوش بدون آستین و دگمه بوده و تا زانو می رسد. باران از آن عبور نمی کند

کردک ، از بالا تا پایین یکسان و فاقد انحنا است.

در نوشتار بعدی (بخش دوم) به پوشاک زنانه قوم لر استان کهگیلویه و بویراحمد خواهیم پرداخت.

وبلاگ کرانه گمنام

<http://www.denaboy.persianblog.ir>

denaboy@inbox.com

مدیر وبلاگ : فرید نیک اقبال

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.